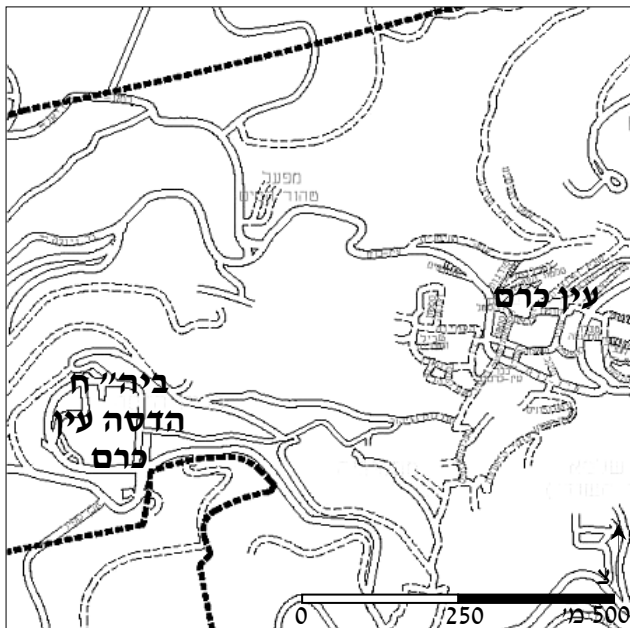

גוש: 30391,92

נ.צ.: 16410.13052

IAA: 5018

הכרזת האתר: י- 4923 עמ' 4932 26.9.00

רחוב: מדרגות הביקור, מרכז הדסה

תאור כללי: מדרגות חקלאיות, שומרה.

הקשר סביבתי: אתר בשטח פתוח

שמות אחרים: אין

יעוד המקום: נוף פתוח

בעלות: מדינת ישראל, בעלות פרטית וביה"ח הדסה.

מפעיל המקום: אין

שימוש כיום: נוף פתוח

גודל: ?

חפירות: לא נחפר

ניצפות: גבוהה

תיצפות: בינונית

תאור הממצאים:

אזור של מדרגות עיבוד (טראסות), שומרה בעלת מתאר מלבני. בקיר הדרומי של השומרה: חלון קטן. דרומית לשומרה מצויים שרידי מאגר מים.

ראשיתן של מדרגות העיבוד עוד בתקופת הברזל (התקופה הישראלית). מתקופה זו שרדו, בנוסף למדרגות, גם גתות, בורות מים, קברים ועוד.

הכפר "בית הכרם", עימו מזוהה עין כרם, מוזכר במקרא בירמיה (ו' א') ועוד. אישיות חשובה, הנזכרת בהקשר לבית הכרם היה שר הפלך מלכיה בן רכב, שיצא כנגד התבוללות הכהנים והעשירים וקיבל על עצמו את הצווים של עזרא הסופר.

בתקופה ההלניסטית פרח הישוב וחלק מהמדרגות החקלאיות ששרדו הן מתקופה זו.

עין כרם, מדרגות עיבוד

תקופות: ברזלית, הלניסטית ואילך

רמת השתמרות: גבוהה

ממצא מיוחד: ---

פוטנציאל לחפירה עתידית: 1, 2, 3, 4, 5

מידע נוסף:

יחס אתר-סביבה:

האתר משתרע על המורדות הצפוניים והדרומיים של הנחל. מדרגות העיבוד נראות היטב, הן מכיוון כנסיית העליה (במבט צפונה) והן מכיוון המורדות הצפוניים, במבט על אזור ביי"ח הדסה. השטח מצפון לבית החולים, בו קיים ריכוז של שומרות ומדרגות עיבוד מיוער כיום. בחלק משטח זה אמורים להבנות מבנים נוספים של בית החולים.

נגישות: בינונית/נמוכה. ניתן להגיע ברכב דרך שביל עפר מצפון לשטח בית החולים עד לב השטח המיוער. הגישה לשומרות איננה מוסדרת וקשה לאתרן ללא הדרכה או ידע מוקדם.

שימור:

מצב השתמרות: בינוני/טוב. לא בוצעו עבודות שימור באתר ויתכנו בעיות הנובעות מהעדר תחזוקה. עם זאת, השטח איננו נגיש ומוסדר לביקור ולכן לא ניכרים סימני פגיעה, הזנחה וכו'.

טכנולוגיות: בניית גויל.

מסקנות:

מראה המורדות המעובדים של הנחל השתמר מאות בשנים. יש להבטיח את שימור מדרגות העיבוד, השומרות ושאר מאפייני החקלאות המסורתית בנחל, מול כוונות (עתידיות, באם יהיו) לבנייה. יש להבטיח כי גם בשעת הכשרת השטח לביקור תיירותי כשטח נוף פתוח, ישמרו המרכיבים החקלאיים הקיימים כאלמנטים הדומיננטיים בנוף.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה: האתר קרוב לשאר אתרי עין כרם: המעיין (88), כנסיית הביקור (86) וכנסיית סנט. ג'ון (85)

ייתכנות תיירותית: בינונית/גבוהה, ברמה עירונית.

☐	ערך ארכיאולוגי מיוחד
☐	ערך היסטורי
☐	ערך דתי-תרבותי
☒	ערך אדריכלי/טכני
☐	מייצג תקופה
☒	ערך נופי
☒	נדירות
☒	רמת השתמרות
☒	מקבץ
☒	פגיעות

ביבליוגרפיה:

שומרה (מבט קרוב)

תאריך עדכון: קיץ 2003

ממלא הנתונים:

שחר פוני - אדריכל

יוחנן (ג'ון) זליגמן - ארכיאולוג

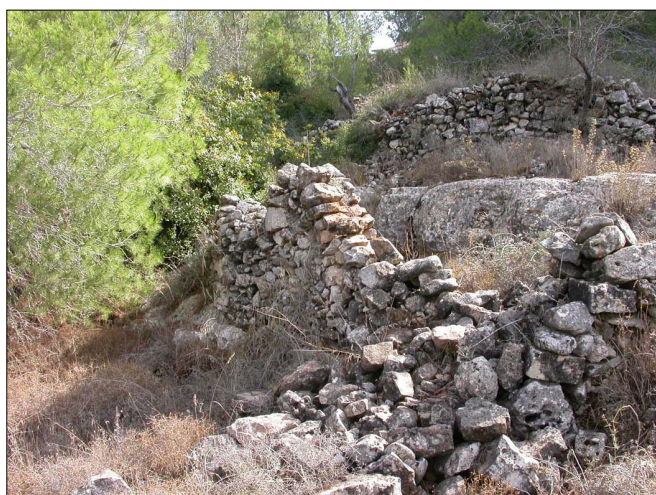
מדרגות עיבוד, מדרונות צפוניים

מדרגות עיבוד

שרידי שומרה

שרידי שומרה

שרידי דרך, מדרון דרומי